

เรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 อำเภอสุวรรณภูมิ
ปีการศึกษา 2546

อาจารย์ที่ปรึกษาผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทองสุข วันแสน

ปีที่ทำการวิจัย 2546

บทคัดย่อของ

ส.ต.ต.นปดล	นพเคราะห์
นางนิศราภรณ์	ศรีปลั่ง
นายประสิทธิ์	สีลาเหลี่ยม
นายรัตติกรณ์	ทัศนภักดี
นายสงครินทร์	อุดมทรัพย์
นายสาทร	ทาสระกู
นายสำรวจ	ภูหินกอง
นายสุริยันต์	เสรีเรืองยุทธ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 อำเภอสุวรรณภูมิ
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 อำเภอสุวรรณภูมิที่มีขนาดต่างกัน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 อำเภอสุวรรณภูมิ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ช่วยผู้บริหารของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตอำเภอสุวรรณภูมิ จำนวน 95 คน และครูผู้สอนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตอำเภอสุวรรณภูมิ จำนวน 432 คน รวมทั้งสิ้น 527 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตอำเภอสุวรรณภูมิ โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 50 คน และครูผู้สอน จำนวน 130 คน รวมทั้งสิ้น 180 คน

3. เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาขึ้นมาเองตามกรอบงานวิชาการของกระทรวงศึกษาธิการ โดยเครื่องมือเป็นแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น จำนวน 1 ชุด แบ่งออกเป็น 4 ตอน

3.1 โครงสร้างของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานะของผู้ตอบคำถาม และขนาดโรงเรียนเป็นการตรวจสอบรายชื่อ (Checklist)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ ความคิดเห็นระดับมากที่สุด ความคิดเห็นระดับมาก ความคิดเห็นระดับปานกลาง ความคิดเห็นระดับน้อย ความคิดเห็นระดับน้อยที่สุด สอบถามเกี่ยวกับงานวิชาการทั้ง 8 ด้าน คือ

- 1) ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
- 2) ด้านการเรียนการสอน
- 3) ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการสอน
- 4) ด้านการวัดผลและประเมินผล
- 5) ด้านห้องสมุดโรงเรียน
- 6) ด้านการนิเทศภายใน
- 7) ด้านการวางแผน
- 8) ด้านการประชุม อบรมทางวิชาการ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ ปัญหาระดับมากที่สุด ปัญหาระดับมาก ปัญหาระดับปานกลาง ปัญหาระดับน้อย ปัญหาระดับน้อยที่สุด เกี่ยวกับงานวิชาการทั้ง 8 ด้าน (ตามตอน 2)

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแก้ปัญหาทางวิชาการ 8 ด้าน (ตามตอนที่ 2)

3.2 การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2.2 ศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในเขตอำเภอสุวรรณภูมิ

3.2.3 นำข้อมูลที่ได้มาสร้างแบบสอบถาม ให้มีเนื้อหาครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยสร้างเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

3.2.4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบแก้ไข และขอคำแนะนำ เพิ่มเติม (ผศ. ดร.ทองสุข วันแสน)

3.2.5 นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วมาแก้ไข เพิ่มเติมตามคำแนะนำ

3.2.6 นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ (ผศ. ดร.ทองสุข วันแสน) ตรวจสอบอีกครั้ง เพื่อหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา

4. การเก็บรวบรวมข้อมูลเก็บข้อมูล

คณะผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีขั้นตอนดังนี้

4.1 คณะผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างเขตพื้นที่ที่กำหนด

4.2 ติดต่อเพื่อขอรับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ในระหว่างวันที่ 1-30 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2546

4.3 ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามก่อนนำไปวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้วิจัยนำข้อมูลที่รวบรวมได้ไปวิเคราะห์ ดังนี้

5.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานะของผู้ตอบคำถามคำนวณความถี่และค่าร้อยละ

5.2 วิเคราะห์สภาพการบริหารงานวิชาการและปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยหาค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.3 เปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการทั้ง 8 ด้านของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ตามขนาดของโรงเรียน เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยใช้สถิติแบบเอฟ (F-test) เมื่อวิเคราะห์ด้วยสถิติแบบ เอฟ (F-test) พบว่าด้านใดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe') ซึ่งเปรียบเทียบแบบ Homogeneous Subsets ที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 เป็นรายด้าน

5.4. วิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหาประเด็นแล้วสรุปในเชิงบรรยาย

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยและสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 อำเภอสุวรรณภูมิทั้ง 8 ด้าน ดังนี้

1.1 ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 อำเภอสุวรรณภูมิ รายด้านทั้ง 8 ด้านพบว่า โรงเรียนมีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง 7 ด้าน คือ ด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการนิเทศภายใน ด้านการเรียนการสอน ด้านการวางแผน และมีสภาพการบริหารงานวิชาการไม่ดี 1 ด้าน ได้แก่ ด้านห้องสมุดโรงเรียน

1.2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 อำเภอสุวรรณภูมิ รายข้อทั้ง 8 ด้าน มีผลการวิเคราะห์ดังนี้

1.2.1 ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ พบว่าโรงเรียนมีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ คือ โรงเรียนมีการจัดสภาพบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนมีการปรับหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและความต้องการของชุมชน โรงเรียนมีการประเมินผลการใช้หลักสูตร บุคลากรในโรงเรียนมีการศึกษาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ โรงเรียนจัดหาหลักสูตร คู่มือครู แผนการสอนและหนังสือไว้บริการเพียงพอ

1.2.2 ด้านการเรียนการสอน พบว่า โรงเรียนมีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ คือ โรงเรียนจัดบุคลากรรับผิดชอบสอนเหมาะสมตรงกับความรู้ความสามารถและประสบการณ์ โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนมีการจัดเก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคลไว้อย่างถูกต้องเพียงพอสำหรับงานการเรียนการสอน บุคลากรในโรงเรียนมีการจัดทำแผนการสอน และมีสภาพการบริหารงานวิชาการไม่ดี 1 ด้าน คือ โรงเรียนมีการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.2.3 ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการสอน พบว่า โรงเรียนมีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ คือ โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนได้ศึกษาหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ โรงเรียนมีการกำกับ ติดตามการใช้สื่อการเรียนการสอน โรงเรียนมีการประเมินผล ประสิทธิภาพสื่อการเรียนการสอนและปรับปรุง พัฒนาสื่อให้มีคุณภาพ และมีสภาพการบริหารงานวิชาการไม่ดี 2 ข้อ คือ โรงเรียนจัดสื่อการเรียนการสอนเพียงพอ และเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน โรงเรียนมีการพัฒนา บุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการผลิตใช้และบำรุงรักษาสื่อการสอน

1.2.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่า โรงเรียนมีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ คือ โรงเรียนมีการวิเคราะห์และพัฒนาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลและประเมินผล โรงเรียน บุคลากร มีวิธีการหลากหลายในการวัดและประเมินผล โรงเรียนมีการวางแผนในการวัดและประเมินผล การเรียนให้เป็นที่ลัดสุดกำหนด โรงเรียนวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง และมีสภาพการบริหารงานวิชาการไม่ดี 1 ข้อ คือ โรงเรียนมีการวิเคราะห์ผลการประเมิน เพื่อหาข้อบกพร่องเพื่อนำไปพัฒนาการเรียนการสอน

1.2.5 ด้านห้องสมุด โรงเรียน พบว่า โรงเรียนมีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ คือ โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ต้องใช้ห้องสมุดหรือในห้องสมุด โรงเรียนมีเจ้าหน้าที่ห้องสมุดที่มีความรู้ หรือมีคุณวุฒิทางบรรณารักษศาสตร์ และมีสภาพการบริหารงานวิชาการไม่ดี 3 ข้อ คือ โรงเรียนมีการจัดบรรยากาศในห้องสมุด การใช้ห้องสมุดให้เอื้ออำนวยต่อการศึกษาค้นคว้า โรงเรียนจัดหาหนังสือไว้บริการเพียงพอในห้องสมุด โรงเรียนจัดหา วัสดุ อุปกรณ์ และครุภัณฑ์สำหรับห้องสมุดไว้เพียงพอ

1.2.6 ด้านการนิเทศภายใน พบว่า โรงเรียนมีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ทุกข้อ เรียงตามลำดับดังนี้ โรงเรียนมอบหมายหน้าที่การนิเทศภายในและมีผู้รับผิดชอบการนิเทศภายใน บุคลากรในโรงเรียนให้ความร่วมมือ และยอมรับการนิเทศภายใน โรงเรียนได้นำผลการนิเทศไปปรับปรุง พัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน โรงเรียนมีการนิเทศภายในต่อเนื่องและทั่วถึง โรงเรียนมีการติดตามและประเมินผลการนิเทศภายใน

1.2.7 ด้านการวางแผน พบว่า โรงเรียนมีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ คือ โรงเรียนมีการติดตาม กำกับการดำเนินงาน โครงการ ในแผนปฏิบัติงานวิชาการ โรงเรียนมีการศึกษาปัญหา อุปสรรค และความต้องการ ก่อนทำแผนปฏิบัติงานวิชาการ บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติงานวิชาการ และมีสภาพการบริหารงานวิชาการไม่ดี 2 ข้อ คือ โรงเรียนมีการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศสำหรับใช้ในการวางแผนปฏิบัติงานวิชาการ โรงเรียนมีการติดตามประเมินผล โครงการ แผนปฏิบัติงานวิชาการ

1.2.8 ด้านการประชุม อบรมทางวิชาการ พบว่า โรงเรียนมีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ คือ โรงเรียนมีการจัดประชุม อบรมทางวิชาการให้แก่บุคลากร โรงเรียนจัดหาวัสดุ อุปกรณ์และเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการจัดประชุม อบรมทางวิชาการ โรงเรียนมีการจัดเก็บ รวบรวมข้อมูลความต้องการพัฒนาตนเองของบุคลากร โรงเรียนสนับสนุนให้บุคลากรได้เข้ารับการประชุมอบรมทางวิชาการ และมีสภาพการบริหารงานวิชาการไม่ดี 1 ข้อ คือ โรงเรียนมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการประชุม อบรมทางวิชาการให้บุคลากรทราบอย่างทั่วถึง

2. ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 อำเภอสุวรรณภูมิ

2.1 ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเขตอำเภอสุวรรณภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 รายด้านทั้ง 8 ด้าน พบว่า โรงเรียนมีปัญหาการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก ทั้ง 8 ด้าน คือ ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการสอน ด้านการวางแผน ด้านการประชุม อบรมทางวิชาการ ด้านการเรียนการสอน ด้านห้องสมุดโรงเรียน ด้านการนิเทศภายใน ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้

2.2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 อำเภอสุวรรณภูมิรายข้อทั้ง 8 ด้าน มีผลการวิเคราะห์ดังนี้

2.2.1 ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ พบว่า โรงเรียนมีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ คือ โรงเรียนไม่มีการปรับหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและความต้องการของชุมชน บุคลากรในโรงเรียนไม่มีการศึกษาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ โรงเรียนไม่มีการประเมินผลการใช้หลักสูตร ($\bar{X} = 3.83, 3.67, 3.50$ และ $S = 0.79, 0.83, 0.91$) มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ คือ โรงเรียนไม่จัดหลักสูตร คู่มือครู แผนการสอน และหนังสือไว้บริการให้เพียงพอ โรงเรียนไม่มีการจัดสภาพบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.43, 3.42, S = 1.00, 0.91$)

2.2.2 ด้านการเรียนการสอน พบว่า โรงเรียนมีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากทุกข้อ คือ โรงเรียนไม่มีการศึกษาหาความรู้ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนไม่มีการจัดเก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคลไว้อย่างถูกต้องเพียงพอสำหรับงานการเรียนการสอน โรงเรียนจัดบุคลากรรับผิดชอบสอนไม่เหมาะสมไม่ตรงกับความรู้ความสามารถและประสบการณ์ โรงเรียนไม่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บุคลากรในโรงเรียนไม่จัดทำแผนการสอน

2.2.3 ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการสอน พบว่า โรงเรียนมีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากทุกข้อ คือ โรงเรียนไม่มีการพัฒนา บุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการผลิต ใช้ และบำรุงรักษาสื่อการสอน โรงเรียนไม่มีการ กำกับ ติดตามการใช้สื่อการเรียนการสอน โรงเรียนไม่มีการประเมินผล ประสิทธิภาพสื่อการเรียน การสอนและไม่ปรับปรุง พัฒนาให้มีคุณภาพ โรงเรียนจัดสื่อการเรียนการสอน ไม่เพียงพอ และไม่เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน โรงเรียนไม่มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนได้ศึกษาหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้

2.2.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่า โรงเรียนมีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก 4 ข้อ คือ โรงเรียนไม่วัดและประเมินผลตามสภาพจริง โรงเรียน บุคลากรไม่มีวิธีการหลากหลายในการวัดและประเมินผล โรงเรียนไม่มีการวางแผนในการวัดและประเมินผลการเรียนให้เป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนด โรงเรียนไม่มีการวิเคราะห์และพัฒนาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล และมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ คือ โรงเรียนไม่มีการวิเคราะห์ผลการประเมินเพื่อหาข้อบกพร่องเพื่อนำไปพัฒนาการเรียนการสอน

2.2.5 ด้านห้องสมุดโรงเรียน พบว่า โรงเรียนมีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากทุกข้อ คือ โรงเรียนไม่มีการจัดบรรยากาศในห้องสมุดการใช้ห้องสมุดให้เอื้ออำนวยต่อการศึกษาค้นคว้า โรงเรียนไม่จัดหาหนังสือไว้บริการให้เพียงพอในห้องสมุด โรงเรียน ไม่มีเจ้าหน้าที่ห้องสมุดที่มีความรู้ หรือไม่มีคุณสมบัติทางบรรณารักษศาสตร์โรงเรียนไม่จัดหา วัสดุ อุปกรณ์ และครุภัณฑ์สำหรับห้องสมุดไว้ได้เพียงพอ โรงเรียนไม่มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ต้องใช้ห้องสมุดหรือในห้อง

2.2.6 ด้านการนิเทศภายใน พบว่า โรงเรียนมีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากทุกข้อ คือ โรงเรียนไม่มอบหมายหน้าที่การนิเทศภายในและไม่มีผู้รับผิดชอบการนิเทศภายใน บุคลากรในโรงเรียนไม่ให้ความร่วมมือ ไม่ยอมรับการนิเทศภายใน โรงเรียนไม่มีการติดตามและประเมินผลการนิเทศภายใน โรงเรียนไม่มีการนิเทศภายในให้ต่อเนื่องและทั่วถึง โรงเรียนไม่ได้นำผลการนิเทศไปปรับปรุง พัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน

2.2.7 ด้านการวางแผน พบว่า โรงเรียนมีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก 4 ข้อ คือ โรงเรียนไม่มีการศึกษาปัญหา อุปสรรค และความต้องการ ก่อนทำแผนปฏิบัติงานวิชาการ บุคลากรในโรงเรียนไม่มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติงานวิชาการ โรงเรียนไม่มีการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศสำหรับใช้ในการวางแผนปฏิบัติงานวิชาการ โรงเรียนขาดการติดตาม กำกับ การดำเนินงานโครงการ ในแผนปฏิบัติงานวิชาและมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ คือ โรงเรียนไม่มีการติดตาม ประเมินผลโครงการ แผนปฏิบัติงานวิชาการ

2.2.8 ด้านการประชุม อบรมทางวิชาการ พบว่า โรงเรียนมีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากทุกข้อ คือ โรงเรียนไม่จัดหาวัสดุ อุปกรณ์และเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการจัดประชุมอบรม โรงเรียนไม่สนับสนุนให้บุคลากรได้เข้ารับการประชุม อบรมทางวิชาการ โรงเรียนไม่มีการประชุม อบรมทางวิชาการให้แก่บุคลากร โรงเรียนไม่มีการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร การประชุม อบรมทางวิชาการให้บุคลากรทราบอย่างทั่วถึง โรงเรียนไม่มีการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล ความต้องการพัฒนาตนเองของบุคลากร

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 อำเภอสุวรรณภูมิ

3.1 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 อำเภอสุวรรณภูมิ ทั้ง 8 ด้านตามขนาดของโรงเรียน 3 ขนาด ได้แก่ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก โดยใช้สถิติ F - test พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 อำเภอสุวรรณภูมิ ที่มีขนาดแตกต่างกันมีสภาพการบริหารแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ทุกด้าน คือ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการเรียนการสอน ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านห้องสมุดโรงเรียน ด้านการนิเทศภายใน ด้านการวางแผน ด้านการประชุม อบรมทางวิชาการ มีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญ

3.2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 อำเภอสุวรรณภูมิ ทั้ง 8 ด้านตามขนาดของโรงเรียน 3 ขนาด ได้แก่ โรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก พบว่า โรงเรียน ในเขตอำเภอสุวรรณภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ที่มีขนาดแตกต่างกัน พบว่าโรงเรียนมีปัญหาการบริหารงานวิชาการในภาพรวม 7 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 คือ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการเรียนการสอน ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านห้องสมุดโรงเรียน ด้านการวางแผน ด้านการประชุม อบรมทางวิชาการ ส่วนด้านการนิเทศภายใน พบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 เมื่อ เปรียบเทียบรายคู่พบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยหลังการวิเคราะห์ความแปรปรวน โดยวิธีของ Scheffe' ดังนี้

3.2.1 ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหา การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ แตกต่างกับกับโรงเรียน ขนาดกลาง และขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยที่โรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็กแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

3.2.2 ด้านการเรียนการสอน พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนด้านการเรียน แตกต่างกับ กับโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยที่โรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็กแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

3.2.3 ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการสอน พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการสอน แตกต่างกับกับโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยที่โรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็กแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

3.2.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ด้านการวัดผลและประเมินผล แตกต่างกับกับ โรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยที่โรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็กแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

3.2.5 ด้านห้องสมุดโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ด้านห้องสมุดโรงเรียน แตกต่างกับกับ โรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยที่โรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็กแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

3.2.6 ด้านการวางแผน พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ด้านการวางแผนแตกต่างกัน กับโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยที่โรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็กแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

3.3.7 ด้านการประชุม อบรมทางวิชาการ พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ด้านการประชุม อบรมทางวิชาการ แตกต่างกับกับ โรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยที่โรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็กแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

4. ผลการศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 อำเภอสุวรรณภูมิ ทั้ง 8 ด้าน นำมาวิเคราะห์และนำเสนอในเชิงบรรยายปรากฏผลดังนี้

4.1 ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ โรงเรียนทั้ง 3 ขนาด ควรแก้ปัญหาในเรื่องต่อไปนี้ คือ การจัดทำหลักสูตร คู่มือการใช้หลักสูตร ปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและความต้องการของท้องถิ่น ให้บุคลากรศึกษาหลักสูตร คู่มือการใช้หลักสูตร เพื่อให้บุคลากรสามารถนำไปใช้ได้ถูกต้องเหมาะสม และเกิดประสิทธิภาพแก่ผู้เรียนอย่างแท้จริง

4.2 ด้านการเรียนการสอน โรงเรียนทั้ง 3 ขนาด ควรแก้ปัญหาในเรื่องต่อไปนี้ คือ กระบวนการจัดการเรียนการสอน โดยให้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดทำข้อมูลนักเรียนรายบุคคล และความเป็นเอกภาพของการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน อบรมชี้แจง แนะนำให้บุคลากรมีความเข้าใจทิศทางการจัดการเรียนการสอน จัดบุคลากรรับผิดชอบการสอนให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ รวมทั้งการสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน

4.3 ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการสอน โรงเรียนทั้ง 3 ขนาด ควรแก้ปัญหาในเรื่องต่อไปนี้ คือ การจัดทำและใช้สื่ออย่างมีประสิทธิภาพ ทันสมัยและเพียงพอ การกำกับ ติดตาม การใช้สื่อ การประเมินประสิทธิภาพสื่อ พัฒนาสื่อ ตลอดจนส่งเสริมให้มีการผลิตสื่อ นวัตกรรมใหม่ ๆ ที่สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง

4.4 ด้านการวัดและประเมินผล โรงเรียนทั้ง 3 ขนาด ควรแก้ปัญหาในเรื่องต่อไปนี้เป็น การวัดผลและประเมินผลให้เป็นไปตามสภาพความเป็นจริงให้มากที่สุดด้วยวิธีการที่หลากหลาย และ ให้มีการวางแผนการวัดผล และประเมินผลให้เป็นไปตามหลักสูตรกำหนด วิเคราะห์และพัฒนาคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลและประเมินผล แล้วนำผลการประเมินมาปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอน อย่างเป็นระบบต่อเนื่อง

4.5 ด้านห้องสมุดโรงเรียน โรงเรียนทั้ง 3 ขนาด ควรแก้ปัญหาในเรื่องต่อไปนี้เป็น การจัดให้มีห้องสมุดที่เป็นเอกเทศ มีการจัดการใช้ห้องสมุดอย่างเป็นระบบ และให้มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในเรื่องห้องสมุดหรือบุคลากรที่มีคุณวุฒิทางบรรณารักษศาสตร์คอยดูแล แนะนำการใช้ห้องสมุดที่ถูกต้อง จัดหาเอกสารสำหรับการศึกษา ค้นคว้าอย่างเพียงพอ และจัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสใช้ห้องสมุดอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ

4.6 ด้านการนิเทศภายใน โรงเรียนทั้ง 3 ขนาด ควรแก้ปัญหาในเรื่องต่อไปนี้เป็น การวางแผนการนิเทศ มอบหมายบุคลากรรับผิดชอบการนิเทศภายใน สร้างความตระหนักให้เกิด การยอมรับการนิเทศของบุคลากร กำกับ ติดตามและประเมินผลการนิเทศภายใน การนำผลการนิเทศ ไปปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและ ต้องมีการนิเทศต่อเนื่องอย่างเป็นระบบ

4.7 ด้านการวางแผน โรงเรียนทั้ง 3 ขนาด ควรแก้ปัญหาในเรื่องต่อไปนี้เป็น การศึกษาอุปสรรค และปัญหา รวบรวมข้อมูล สารสนเทศ ก่อนการจัดทำแผนปฏิบัติงานวิชาการ ให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาวิชาการ นำแผนที่วางไว้มาปฏิบัติให้ได้จริง เป็นรูปธรรม และให้มีการกำกับ ติดตามการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานวิชาการ การประเมินผลแผน และการปฏิบัติงาน และให้บุคลากรมีความรับผิดชอบร่วมกัน

4.8 ด้านการประชุม อบรมทางวิชาการ โรงเรียนทั้ง 3 ขนาด ควรแก้ปัญหาในเรื่องต่อไปนี้เป็น การส่งเสริมให้บุคลากรได้มีโอกาสเข้ารับการประชุม อบรมทางวิชาการ เพื่อเป็นการ กระตุ้นให้ มีการตื่นตัวเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ และมีการขยายผล ความรู้จากการประชุม อบรมทางวิชาการ ผู้บุคลากรที่ไม่มีโอกาสเข้ารับการประชุม อบรมทางวิชาการให้ทั่วถึง และ จัดทำข้อมูล ความต้องการพัฒนาตนเองของบุคลากร รวมทั้งการจัดหา วัสดุ อุปกรณ์ที่จำเป็นที่ควรใช้ในการจัดประชุม อบรมทางวิชาการของโรงเรียน